

Voditelj bosanskih muslimanov umrl

Dogodki ob smrti in pogreb g. ministra

Globoko je odjeknila 29. junija in vzburila po vsej državi veliko žalost vest, da je podlegel v beograjskem hotelu srčni kapi prometni minister dr. Mehmed Spaho, voditelj bosanskih muslimanov in drugi podpredsednik JRZ.

Rajni se je vrnil pred kratkim s 14 dnevne potovanja po Nemčiji. V Beogradu je ostal samo dva dni, nakar se je odpeljal v Sarajevo, da bi se odpočil v krogu svoje družine, na kateri je visel z vsem srcem. Ko je zvedel, da sta v Beogradu predsednik vlade Dragiša Cvetković in predsednik senata dr. Anton Korošec, je odpotoval zopet v prestolnico na razgovor s svojima najljubšima prijateljema. V Beogradu je stanoval od leta 1935 v hotelu »Srpski kralj«. Tik pred smrtjo je govoril iz hotela telefonično s svojo ženo, svojima sinoma ter hčerko. Po razgovoru z ženo in otroci se je podal v kopalnico, kjer ga je zadela srčna kap.

Vest o nenadni smrti prometnega ministra se je z bliskavico razširila po prestolnici. Kmalu po smrti je bil v hotelu ministrski predsednik z dr. Korošcem ter več ministri in z zastopniki strank, ki so truplo rajnega med prvimi počastili. Ministrski predsednik je izjavil časnikiarjem: »Smrt Spaha pomeni za državo težko zgubo. Rajni je bil politik širokega obzorja. Z njegovo smrtjo zgubimo zelo veliko z ozirom na utrditev splošnih razmer v državi.«

Truplo je ostalo dopoldne 29. junija v hotelski sobi. Vlada je imela med tem žalno sejo, na kateri so sklenili, da bo blagopokojni pokopan na državne stroške. Ob 18.30 so prepeljali krsto v vagon posebne vlake, kateri je odpeljal v Sarajevo. Na kolodvoru so se poslovili od priljubljenega ministra: predsednik vlade z ministri, predsednika senata in zbornice, zastopniki JRZ, vojske, mesta Beograda, diplomati ter zastopstva uradništva.

Posebni vlak je postal na vseh večjih postajah po Bosni, da je bila muslimanom dana prilika, posloviti se od svojega priljubljenega voditelja. Vzdož vse proge od Višegrada pa do Sarajeva, kjer je vozil posebni vlak s posmrtnimi ostanki dr. M. Spaha, so delale špalir velike množice ljudstva. Posebni vlak je privozil v Sarajevo 30. junija krog ene popoldne. Na postaji so bili zbrani člani vlade s predsednikom Cvetkovičem na čelu. Pogreba sta se udeležila tudi slovenska ministra dr. Miha Krek in Franc Snoj. Krsto s truplom rajnega so dvignili iz vagona senatorji in poslanci. Pogrebne molitve je opravil najvišji muslimanski duhovnik Besim Spaho, brat rajnega. Zatem se je poslovil s lepim govorom od pokojnega prometnega ministra in drugega podpredsednika JRZ predsednik vlade in notranji minister Dragiša Cvetković. Sledilo je še več govorov bosanskih odličnikov, nakar so odnesli krsto po muslimanskem običaju menjaže številni najbolj odlični meščani. Ker je bil dr. Spaho muslimanski odličnik, so ga nosili z dvignjenimi rokami. Pokojnega dr. Spaha so pokopali v grobnici jugoslovanskih muslimanskih prvakov.

Iz življenja in delovanja rajnega

Prometni minister dr. Spaho se je rodil 3. marca 1883 v Sarajevu, kjer je tudi končal srednjo šolo. Študiral je pravo na Dunaju in dosegel doktorat iz te vede. Po povratku v domovino je bil nekaj časa odvetnik. Leta 1910 je bil imenovan za tajnika bosansko-hercegovske Trgovske in obrtne zbornice. Kmalu potem je prišel v sarajevski mestni svet in deželni zbor. Po prevratu je bil že v prvi vladi Stojana Protiča 20. decembra 1918 minister za šume in rudnike. Ko je Protič odstopil, se je posvetil Spaho organizaciji jugoslovanske muslimanske stranke. Marca 1921 ga najdemo kot trgovskega ministra v Pašičevi vladi. V tem letu je stopil na čelo muslimanskega ljudskega gibanja. Od julija do novembra 1924 je bil v Davidovičevi vladi finančni minister. Od aprila do julija 1927 je vršil v Vukičevićevi vladi posle trgovskega ministra. V službi prometnega ministra si je pridobil rajni neveljavne zasluge za veliko zboljšanje in moderniziranje našega prometa.

Po krščanskem sveiu

Kongres Kristusa Kralja v Ljubljani se nam časovno vedno bolj približuje. S tem se svojemu koncu tudi bližajo priprave, ki se morajo v zadnjem času pospešiti. Vsem udeležencem kongresa je prometno ministrstvo dovolilo polovično voznino. Udeleženci kongresa morajo pred odhodom kupiti celo železniško vozovnico in železniški obrazec K-13 na podlagi kongresne legitimacije. Kupljena cela vozovnica velja za brezplačen povratek s potrdilom kongresnega odbora o udeležbi lastnika vozovnice na kongresu v Ljubljani. Naj se iz posameznih krajev organizirajo skupine tistih, ki se bodo udeležili, zlasti mladinske skupine. Če kaže inozemstvo toliko zanimanja

za ljubljanski kongres, moramo Slovenci storiti vse, da bo kongres na višini, bodisi kar se tiče naše udeležbe, bodisi kar dostaje prireditve same. Zabeležbe je vredno, da je štiri dni po ljubljanskem kongresu sklican v Moskvo kongres brezbožnikov. Na obeh kongresih se bo govorilo v slovanskem jeziku: v Moskvi proti Bogu in Kristusu, v Ljubljani pa v proslavo Kristusa Kralja. Storimo vse, da bo naš glas v Ljubljani močnejši in prodornejši. Sveti Kralj nam pripravi za kongres Kristusa Kralja s pazljivo naklonjenostjo ter je za svojega delegata na ljubljanskem kongresu poljskega primasa kardinala Avgusta Hlonda, ki se je Slovencem

žrtve kuge v Indiji

Iz Alahabada poročajo, da je kuga v vaseh okoli Benaresa zahtevala štiri tisoč mrtvih. To je največje število mrtičev, ki so jih v zadnjih letih zaradi nalezljivih boleznih imeli v pokrajinah Indije.

Italijanski naseljenci v Abesiniji

Iz Rima poročajo, da so prispeli prvi italijanski naseljenci letošnjega leta v Abesinijo. Gre za tri sto naseljencev iz Apulije, ki so se naselili v bližini glavnega mesta Adis Abebe, na državnih posestvih Oleta in Bisciuffu. Oletta je vzorna farma v Abesiniji. Leži v izredno rodovitnem ozemlju, ki je tudi klimatično ugodno za Evropece južnega tipa. Drugi del apulskih naseljencev se je ustavil v Asbi

V mrežah greha

Ne! Ne! Ne! Štefan je čutil, da dalje ne bo mogel vzdržati. Tako je bil zmešan, da vprašanj sploh ni razumel. Bal se je, da se mu bo zmešalo in bo začel divjati. Ves poten in popolnoma izčrpan je imel samo eno željo: da bi Skanlona dobil v roke in ga raztrgal. Skanlon! Skanlon! Skanlon! Že ime samo se mu je zdelo podobno strupenemu črvu, ki leze na glavo svoje žrtve in skuša priti v notranjost, da bi se ovil okrog srca. Še dolgo potem mu je zvenelo v ušesih to ime. In ko je v dolgih nočeh brez spanca ležal v svoji celici, je natančno videl pred seboj odvetnikove izbuljene zvite oči in njegova neusmiljena, ozka usta.

Naslednjega dne je bil veliki četrtek. Mati in Alojzija sta pred začetkom razprave šli v neko poljsko cerkev in sta goreče molili. Skrušeno sta klečali pred križem. Pogled na trpečega Zveličarja ju je nekoliko potolažil in jima vlival upanje. Kristus, ki je toliko trpel, bo gotovo usmiljen do ubogega Štefana.

Ker je predsednik Harris prejšnji dan sporočil, da bodo ta dan govorili državni pravdnik in zagovornik, nakar bo izrečena sodba, je bilo v dvorani še več ljudi ko prejšnje dni. Mnogi so morali na hodniku ostati.

Prvi je nastopil državni pravdnik. Hladno, neusmiljeno je govoril obrnjen k porotnikom.

»Gospodje, ta zgodba ni nova, marveč stara ko človeštvo. Obtoženec je suženj svojih strasti, obto-

ženka pa mlado, razmeroma zelo izobraženo dekle. Poleg tega je nečimrna, sebična in ima pred očmi edini cilj, da zadosti svoji nečimrnosti. Za to žrtvuje vse in vsakogar. Ta dva imenujeta razmerje, ki je vladalo med njima, 'ljubezen' in tako ga naziva tudi plehko slovstvo. Toda jaz pravim, da je to umazana čutnost.

Ta dva sta živela v grešnem ljubavnem razmerju, namesto da bi se poročila. To razmerje ju je privedlo tako daleč, da sta v tretjem človeku videla svojega nasprotnika, ki se ga je treba rešiti. Sklenila sta, da ga bosta ubila.

Dekle je zvalilo Kazimira v gozd in se tam začelo z njim igrčkati. Fant je prišel za njima in je Kazimira z njegovim samokresom ustrelil. Glejte zvitost! Zločinca sta računala na to, da bo svet mislil, da se je Kazimir sam ubil. Toda usoda jima ni bila naklonjena.

Fant ni dobro zadel. Ko je videl, da Kazimir ni mrtev, se je zbal in zbežal. Obtoženka je bila bolj odločna. Pobrala je samokres, ki ga je bil fant odvrget, in je začela streljati. Nato je vrgla samokres na tla poleg trupla in tekla za Štefanom.

Morda boste rekli, da je ta zločin pregrozen, da bi ga moglo tako mlado, nežno dekle izvršiti. Res. Toda ona ga je vendar izvršila. Morda vas bodo prosili, da bi bili usmiljeni, ker je mlada in ker je bila — kakor je izjavil zdravnik — v takem dušnem razpoloženju, da ni vedela, kaj dela. Ne dajte se pre-